

Kokous: 60. Focal Point -kokous
Paikka: Teams
Aika: 25.–26.2.2026
Osallistuja: Kirsi-Maarit Siekkinen, Ruokavirasto
Lisätietoja: <http://www.efsa.europa.eu>

Tiivistelmä

EFSA:n kansallisten yhteyshenkilöiden (Focal Point, FP) 60. kokouksessa puheenjohtajina toimivat EFSA:n Victoria Villamar ja Sergio Rodeia Potier. Kokous järjestettiin verkossa, ja siihen osallistui reilut 60 henkilöä. Mukana oli uusia jäseniä Bulgariasta, Tanskasta, Saksasta, Italiasta, Luxemburgista, Norjasta ja Portugalista.

Kokouksen pääteemat liittyivät nykyiseen FP-toimintaohjelmaan, siihen kytkettyihin räätälöityihin hankkeisiin sekä EFSA:n kumppanuuksien vahvistamiseen jäsenvaltioiden kanssa. Lisäksi EFSA jakoi tietoa mm. tulevasta FP-ohjelmasta, koulutuksistaan, tuotehyväksyntäarvioineistaan, sekä mikro- ja nanomuoveja koskevasta Parlamentin toimeksiannosta.

Jäsenvaltioista Ranska kertoi vuosittaisesta verkostokokouksestaan, ja Liettua esitteli Art. 36-organisaatioille kustomoidun tilaisuuden. Montenegro kutsui osallistujat EXPO-tilaisuuteen, joka järjestetään seuraavan FP-kokouksen yhteydessä.

Kaikki kokouksessa pidetyt esitykset löytyvät EFSA:n sivuilta. Katso ne [tästä](#).

Kokouksen kulku

Victoria Villamar avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleeksi linjoille. Ensimmäisenä esiteltiin **työryhmä, joka valmistelee uutta FP-toimintaohjelmaa vuosille 2028–2032**. Ryhmässä on 3 [AF](#)- ja 9 FP-jäsentä. Työryhmä tarkastelee nykyisen ohjelman vahvuuksia ja kehityskohteita. FP-jäseniltä kerättiin näkemyksiä tärkeimmistä tehtävistä ja niiden mahdollisesta vahvistamisesta (ks. kuva alla). Nämä huomioidaan ohjelman valmistelussa.

Join at
slido.com
#9308 261

Active poll

39

Which activities should be strengthen in the future Focal Point role?

- Stronger cooperation among national actors (e.g scientific networks)
- Support to projects and consortia building (RA initiative)
- Engagement with Art. 36
- Capacity building activities (e.g trainings)
- Request of Information (FP - FP ; FP - EFSA)

EFSA:n Ana Tasheva esitteli **yhteenvedon FPien vuonna 2025 toteuttamista perustehtävistä**. FPien laatimien maaraporttien mukaan 24 jäsenvaltiota – FI mukaan lukien – toteutti maksimirahoituksen edellyttämän määrän tehtäviä. Myös vuoden 2026 suunnitelmat on toimitettu EFSA:lle; 23 (FI mukana) oli korvamerkinnyt maksimimäärän tehtäviä. EFSA ilmoitti, ettei se jatkossa lähetä loppuraporttien hyväksyntäkuittauksia, vaan ottaa yhteyttä vain, jos raporteissa on puutteita. Hyväksytyistä raporteista kulkee tieto talousosastolle, joka hoitaa maksut.

Seuraavaksi kokouksessa **käytiin läpi vuoden 2026 räätälöityjä hankkeita** (*Tailor Made Activities* TMA).
 FIn TMA-hankeaktiviteetit on listattu alla olevaan taulukkoon:

Hanke	Vetäjä (maa/organisaatio)	Suomen rooli	Huomioita
<i>A retail prevalence study to investigate microbiological contamination levels in RTE plant-based dairy and meat substitutes</i>	IE (FSAI)	Partneri	Päättynyt (10.2.), raportoitu EFSAan. 15 jäsenvaltiota mukana. Linkki
<i>Member States Communication Coordinators (2025–2026 ja 2026–2027)</i>	EFSA	Partneri	Käynnissä; mukana 21 jäsenvaltiota. Raportoidaan 24.6.
<i>FLARE – Framework to quantify Likelihood and Availability to assess potential Risks in e-Commerce</i>	AT (AGES)	Partneri	Käynnissä 24.2. alkaen. Mukana 5 jäsenvaltiota.
<i>SURVYE – Strategies (surveys and tools) to optimize surveillance of Yersinia enterocolitica pathogenic to humans</i>	FR (ANSES)	Partneri	Hanke-ehdotus lähetetään EFSAan 15.4 mennessä. Mukana 15 jäsenvaltiota.
<i>Nordic-Baltic network for food safety risk assessment</i>	FI (Ruokavirasto)	Johtaja	Viro ja Pohjoismaat kutsutaan mukaan. Hanke-ehdotus lähetetään EFSAan 15.4 mennessä.

EFSA:n Andrea Tasheva muistutti, että hankkeet tulee raportoida ajoissa. **Uusia TMA-hanke-ehdotuksia voi jättää maaliskuun alusta alkaen ja määräaika on 15.4.2026.** FP:t jättävät maidensa ehdotukset uudella pohjalla ja prosessilla "[Risk Assessment Initiatives Hub](#)"n kautta. Hankkeiden enimmäiskesto on 14 kk. EFSA arvioi ja priorisoi ehdotukset, ja päätöksiä odotetaan lokakuun alussa. Hyväksynnän saaneet hankkeet alkavat 2027. Keskustelussa pientä närää herätti prosessin siirtyminen uuteen järjestelmään.

Monica Ingeaun **esitteli EFSA:n vuoden 2026 koulutuksia, jotka perustuvat lähinnä EFSA:n ohjeistuksiin ja FPien jäsenvaltioista keräämiin koulutustarpeisiin.** Kohderyhmänä ovat EFSA:n panelistit, henkilöstö, verkostolaiset ja [Art.36 organisaatioiden](#) asiantuntijat. Vuonna 2026 em. tahoille avoimet kurssit on listattu (otsikkotasolla) alle:

- A practical introduction to the use of mechanistic data in risk and hazard assessment, with a focus on the Adverse Outcome Pathway (AOP) framework
- To support the implementation of EFSA's Scientific Committee guidance on the use of read-across for chemical safety assessment in food and feed
- Introduction to the principles of study selection, data extraction, data synthesis (including meta-analysis) and interpretation
- Practical training to describe and apply the TKPlate platform 1.0 for the integration of new approach methodologies (NAMs)
- Basic knowledge and understanding of principles of certain areas of epidemiology relevant to EFSA's work.
- A deep dive into genotoxicity assessment, with a focus on EFSA's guidance documents and its regulatory applications
- Introduction to the Benchmark Dose (BMD) approach for risk assessment

Jäsenvaltiot voivat ehdottaa uusia koulutustarpeita FPien kautta (esim. FI FP efsafocalpoint@ruokavirasto.fi) 31.8.2026 mennessä. EFSA priorisoi ne ja toteuttaa, mikäli nousevat priorisoinnissa tärkeiksi.

EFSA tarjoaa myös kaikille avoimia koulutuksia [EU Academy](#)ssa.

Ensimmäisen kokouspäivän lopuksi EFSA:n Martina Kurisova kertoi, että 97 % **Art.36 organisaatioiden 3-vuotispäivityksestä** on tehty. Seuraava päivitys esim. Fin osalta on tehtävä 30.10.2028 mennessä. Itä-Suomen yliopisto lisätään Flsta uutena organisaationa Art.36 organisaatioiden listalle, ja hyväksyntä viimeistellään seuraavassa EFSA:n johtokunnan kokouksessa 26.3.2026.

Toinen kokouspäivä startattiin kokouksen puheenjohtaja Sergio Potier Rodeia johdolla. **EFSA esitteli kuinka se rakentaa kumppanuuksia jäsenvaltioiden kanssa.** FPilla on keskeinen rooli kumppanuuksien rakentamisessa ja sitouttamisessa. Keskusteluissa useat FP:t nostivat esiin, että tietyt tietopyynnöt (esim. biomarkerit, mikrobiomi, nano- ja mikromuovit) vaativat lisää aikaa relevanttien toimijoiden tunnistamiseen ja tietojen keräämiseen. Ehdotettiin, että EFSA:n käytössä oleva TIM-tekoälytyökalu voisi tukea hakujen tekemistä.

Patricia Romero Fernandez **kertoi EFSA:n tuotehyväksyntäarvioinneista.** LV ilmoitti järjestävänsä EFSA:n kanssa yhteistyössä kansallisille asiantuntijoilleen koulutusta terveysväitteistä ja hakemusprosessista.

Asialistalla olivat myös **mikro- ja nanomuovit, josta EFSA oli hiljattain vastaanottanut Euroopan parlamentilta toimeksiannon.** Toimeksiannon mukaisesti EFSA tarkastelee seuraavia osa-alueita:

- Ihmisen altistumisreitit ja bioakkumulaatio *One Health* -näkökulmasta.
- Mikro- ja nanomuovien toksikologiset terveysvaikutukset (vaaran tunnistaminen ja karakterisointi).
- Kehittyneet analyysimenetelmät mikro- ja nanomuovien kvantifioimiseksi elintarvikkeissa.
- Mikro- ja nanomuovit kemiallisten kontaminanttien kuljettajina elintarvikkeissa.
- Mikro- ja nanomuovit elintarvikeperäisten mikrobiologisten vaarojen kuljettajina kasvi- ja eläinperäisissä elintarvikkeissa.
- Ruokavalion kautta tapahtuvan altistumisen ja riskinarvioinnin päivitys, mukaan lukien saatavilla olevan esiintyvyystiedon kooste.

EFSA kokoaa tietoa kaikilta edellä mainituilta osa-alueilta (käynnissä olevat, hiljattain valmistuneet tai suunnitellut tutkimukset, jotka liittyvät em. osa-alueisiin) myös jäsenvaltioista FPIen kautta. F1sta ilmoitettiin 2 hanketta [Delisoil](#) ja [Tuki](#), joissa tarkastellaan mikro- ja nanomuoveja kierrätyslannoitteissa. Asiaa kokouksessa esitellyt Sofie Sckryvers ei vielä tiennyt, pystyykö EFSA tekemään aiheesta täyden riskinarvioinnin, mutta lausunto on tarkoitus julkaista vuoden 2027 lopussa.

Seuraavaksi EFSA:n Bernhard Bottex **kertoi EFSA:n uusiin/nouseviin riskeihin liittyneestä kartoituksesta** (*Member States in EFSA's horizon scanning activities*), josta se lähetti kyselyn jäsenvaltioille FPIen kautta. Viimeisimmässä AF-kokouksessa oli toivottu asialle seuranta. Kyselyssä EFSA kartoitti uusiin/nouseviin riskeihin liittyen jäsenvaltioiden organisaatiot, jotka tekevät "horizon scanning"- ja "foresight"-toimintaa (ts. tunnistavat uusia riskejä, kartoittavat heikkoja signaaleja & trendejä sekä arvioivat, miten ne voivat vaikuttaa pitkällä aikavälillä), sekä niihin liittyviä projekteja. Tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä ja varautumista tuleviin riskeihin elintarvikeeturvallisuuden, eläinten ja kasvien terveyden sekä ympäristöön liittyvissä kysymyksissä. Ja varmistaa, että elintarvikeeturvallisuus ja siihen liittyvät EFSA:n strategiat ovat ajan tasalla ja että tuleviin haasteisiin varaudutaan ajoissa. EFSA kartoitti samalla myös AI-generoituihin proteiineihin liittyvää toimintaa, koska EFSA:lla ei ole aiheesta riittävästi tietoa, jotta se esim. voisi arvioida niihin liittyviä vaaroja. Aihe myös haastaa EFSA:n nykyiset arviointimallit.

EFSA myös tiedusteli miten viestit kulkevat [EREN](#)- verkoston jäseniltä kansallisille organisaatioille ja asiantuntijoille. Useat FPI (FI mukaan lukien) vahvistivat, että tiedonjako toimii hyvin, eikä muutoksia toivottu.

Kokouksen lopuksi jäsenvaltioiden **FPI esittelivät maissaan järjestämiään kansallisia tapahtumia, joihin myös EFSA osallistui**. FR kertoi omasta verkostolaisilleen vuosittain järjestämästään kokouksesta, jossa keskusteltiin mm. TMA-hankkeista ja -ehdotuksista, sekä koulutusmahdollisuuksista, joiden yhteydessä mainostuksen kohteena oli mm. FIn järjestämä (ja EFSA:n rahoittama) BIKE-kurssi, jossa Ruokaviraston riskinarviointiyksikön expertit kouluttavat asiantuntijoita ympäri Eurooppaa käyttämään yksikössä kehitettyä BIKE-riskinarviointimallia (mallin avulla voidaan määrittää haitallisten kemikaalien tai mikrobin saanti). Kurssilla on "maapaikka" joka vuosi myös suomalaiselle koulutettavalle. Kiinnostuneet voivat olla yhteydessä allekirjoittaneeseen.

LT kertoi Art. 36-organisaatioilleen suunnatusta tapaamisesta, jossa organisaatioiden edustajat esittelivät toimintaansa ja tulevaisuuden suunnitelmiaan EFSA:n toimialalta. LT:ssä oli järjestetty myös [BfR](#)n ja EFSA:n kriisivalmiusharjoituksen jälkeinen purkutilaisuus. Vektorivälitteiseen tautiin liittyneeseen harjoitukseen osallistuttiin myös Suomesta.

Muut asiat

- ES infosi useiden vuoden 2026 EFSA:n verkostokokouksista järjestettävän Espanjassa
- MEn edustaja kutsui FPI ennen seuraavaa FP-kokousta järjestettävään EXPO- tilaisuuteen, jonne odotetaan noin 70 osanottajaa mm. komissiosta, FAOsta, WHOsta. Tilaisuus on erityisen tärkeä IPA-maille, jossa he voivat tunnistaa tulevaisuuden yhteistyö- ja konsortioikumppaneita.

EFSA:n sivuilla on [julkaistu tiivistelmä edellisestä kokouksesta, sekä kokouksessa pidetyt esitykset](#).

Seuraava kokous: 61. 27.–28.5.2026 (Montenegro, ME)